

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๒๗ / ๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เกี่ยวกับความเห็นของสำนักราชเลขาธิการ

ผู้อุทธรณ์

: นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๔/ท ๕๑๒๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า หนังสือสำนักราชเลขาธิการที่แจ้งความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นหนังสือที่กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับ” จึงต้องพิจารณาดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้มติดคณะรัฐมนตรีและเรื่องอื่นที่ยังคงชั้นความลับไว้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หน้า ๑ ใน ๕ หน้า

และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสืบเนื่องจากการที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จำนวน ๙ คน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธาน และกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๙ คน และได้รับแจ้งจากสำนักราชเลขาธิการว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีประกาศฉบับที่ ๑๙ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ย่อมถือได้ว่ามีผลสมบูรณ์ที่สามารถบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย เนื่องจากขณะนั้นคณะปฏิรูปการปกครองฯ มีฐานะเป็น “รัฐอธิปัตย์” มีอำนาจเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียว ประกาศหรือคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองฯ ต่างๆ ย่อมมีผลบังคับใช้ได้โดยชอบมาตั้งแต่ต้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบให้ส่งเรื่องคืนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีไปถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แต่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

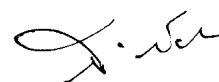
ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ท ๒๑๗ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงคณะกรรมการฯ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่า หนังสือตามอุทธรณ์มีประเด็นเรื่องอื่นปรากฏในเอกสารด้วย และเป็นเอกสารของสำนักราชเลขาธิการที่กำหนดชั้นความลับชั้น “ลับ” ประกอบกับไม่ได้เป็นเอกสารที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำขึ้น ซึ่งการเปิดเผยเอกสารดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับข้อมูลในส่วนการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการ ป.ป.ช. ๙ คน ผู้อุทธรณ์สามารถตรวจสอบทางหนังสือที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นำไปเผยแพร่แล้ว

คณะกรรมการฯ ได้เชิญราชเลขาธิการหรือผู้แทนสำนักราชเลขาธิการซึ่งแจ้งประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากเห็นว่า เรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสำนักราชเลขาธิการโดยตรง

และเป็นเรื่องที่สำคัญที่สำนักราชเลขาธิการได้ที่กำหนดชั้นความลับไว้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าหน่วยงานของรัฐ ผู้รับคำขอเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

ผู้แทนสำนักราชเลขาธิการชี้แจงสรุปความได้ว่า คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีประกาศแต่งตั้งประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะปฏิรูปฯ ว่า กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนเริ่มปฏิบัติหน้าที่ต้องดำเนินการกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ หรือไม่ ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะปฏิรูปฯ มีหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ช. ชี้แจงว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ เข้ารับหน้าที่แล้ว ควรให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป สำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๙ คน และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไปแล้ว สำนักราชเลขาธิการมีหนังสือลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีประกาศฉบับที่ ๑๙ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแล้วนั้น ย่อมถือได้ว่ามีผลสมบูรณ์ที่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย นอกจากได้ชี้แจงเกี่ยวกับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ยังมีเรื่องอื่นรวมอยู่ด้วย ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๘/ท. ๕๑๓๗ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักราชเลขาธิการขอให้ยกเลิกชั้นความลับของหนังสือ สำนักราชเลขาธิการลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ดังกล่าว แต่ สำนักราชเลขาธิการมีหนังสือลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า หนังสือสำนักราชเลขาธิการลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ นอกจาก สำนักราชเลขาธิการได้แจ้งกรณีของสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ยังมีเรื่องอื่นรวมอยู่ด้วย สำนักราชเลขาธิการ จึงไม่สามารถยกเลิกชั้นความลับตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอได้ และอนุญาตให้เปิดเผยข้อความในหนังสือดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยระบุข้อความ

ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น นอกจากนี้ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ขณะนี้หนังสือสำนักราชเลขาธิการลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ อยู่ในความครอบครองของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ หนังสือสำนักราชเลขาธิการลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่มีถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปรากฏว่า มีข้อมูล ๒ ส่วน คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและเป็นข้อมูลที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเปิดเผยอยู่แล้ว สำหรับข้อมูลอื่นที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า เป็นข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งไม่ใช่ข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ จึงให้ปกปิดไว้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนข้อมูลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้ปกปิดไว้

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฎ์)

กรรมการ

(นายสีกหาญ โทมระศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)